

30 lat **PRL·NRD**
przyjaźni
i współpracy

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA
ZIELONA GÓRA 1982

PRL — NRD

30 LAT PRZYJAŹNI I WSPÓLPRACY

PRL-NRD

30 lat przyjaźni i współpracy

MATERIAŁY XXVI SESJI KOMISJI HISTORYKÓW
POLSKI I NRD

Pod redakcją
Hieronima Szczegóły

Wyższa Szkoła Pedagogiczna
Zielona Góra 1982

Kolegium wydawnicze

HIERONIM SZCZEGÓŁA (przewodniczący), ALEKSANDER GRZYTCZUK
CZESŁAW NOWACZYK, WOJCIECH PASTERNAK (członkowie)

Rada wydawnicza

HIERONIM SZCZEGÓŁA (przewodniczący), MIROSŁAW FREJMAN, ALEKSANDER GRZYTCZUK, MARIA JAKOWICKA, JÓZEF JERZAK, KRZYSZTOF KASZYŃSKI, EUGENIUSZ KLIN, CZESŁAW NOWACZYK, WOJCIECH PASTERNAK, FRANCISZEK PIŁARCZYK, WITOLD RDZANEK (członkowie), TERESA CHODKIEWICZ (sekretarz)

Projekt okładki

RYSZARD KIEŁB

Redaktor Wydawnictwa

POLA KULECZKA

WYDAWNICTWO WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
W ZIELONEJ GÓRZE

Nakład 200 + 65 egz. Wyd. I. Format A5. Ark. wyd. 7,50, ark. druk. 9,25. Papier druk. kl. III, 70 x 100. Oddano do składania w grudniu 1981. Do druku podpisano w grudniu 1982. Druk ukończono w grudniu 1982. Cena 75,—

Zakłady Graficzne w Świebodzinie. Zamówienie nr 624 N-28.

33/18

SPIS TREŚCI

Uwagi wstępne	7
GÜNTER SIEBER, <i>O braterskich stosunkach między NRD i PRL</i>	9
HEINRICH GEMKOW, <i>Tradycje wspólnej walki niemieckiego i polskiego rewolucyjnego ruchu robotniczego</i>	15
ZBIGNIEW LESZCZYŃSKI, <i>Wspólna walka komunistów polskich i niemieckich (źródła sojuszu PZPR-SED i PRL-NRD)</i>	35
HIERONIM SZCZEGÓŁA, WIESŁAW HŁADKIEWICZ, <i>Współpraca PZPR i SED w latach 1948—1979</i>	63
EVA SEEBER, <i>PPR i SED w walce o nowe oblicze stosunków sąsiedzkich w świetle partyjnej prasy lat 1945—1950</i>	83
REINHOLD JESKE, <i>O niektórych problemach współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej między PRL a NRD w latach 1949—1955</i>	101
JÓZEF FISZER, <i>Współpraca PRL i NRD oraz ich wkład w utrwalenie bezpieczeństwa i pokoju w Europie ze szczególnym uwzględnieniem lat 1970—1975</i>	111
WIESŁAW HŁADKIEWICZ, <i>Rozwój i przejawy współpracy młodzieży Polski i NRD w latach 1949—1979</i>	137

UWAGI WSTĘPNE

W dniach 25—28 czerwca 1979 r. odbyły się w Zielonej Górze obrady XXVI sesji bilateralnej Komisji Historyków Polski i NRD, działającej pod auspicjami Akademii Nauk obu krajów. Organizatorem sesji na temat: *35-lecie PRL i 30-lecie NRD* był Instytut Historii PAN i Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Zielonej Górze.

Ze strony NRD w obradach udział wzięli: wiceprezes Akademii Nauk NRD prof. dr Heinrich Schell — przewodniczący sekcji, prof. dr Heinrich Gemkow — zastępca przewodniczącego, doc. dr Reinhold Jeske — sekretarz, prof. dr Gerhard Schielfert, doc. dr Eva Seeber, doc. dr Diemuth Löttsch, dr Maria Rotbarth, doc. dr Heinz Lemke i dr Rolf Leonhardt. Ze strony PRL w sesji uczestniczyli: prof. dr Marian Biskup — przewodniczący sekcji, doc. dr Jan Kosim — sekretarz, prof. dr hab. Hieronim Szczegółła — dyrektor Instytutu Nauk Społeczno-Politycznych WSP, doc. dr hab. Kazimierz Bartkiewicz — dziekan Wydziału Humanistycznego WSP w Zielonej Górze, dr Franciszek Biały, doc. dr hab. Kazimierz Wajda, dr Zbigniew Leszczyński z Instytutu Ruchu Robotniczego WSNS, dr Józef Fischer z Instytutu Krajoznawstwa Socjalistycznych PAN oraz mgr Grażyna Witwicka-Czuchrowska z IKS PAN. W pierwszym dniu obrad uczestniczył ponadto Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny NRD w Polsce, Günter Sieber.

Ze strony polskiej referaty na sesji przedstawili: prof. dr hab. Hieronim Szczegółła — *Współpraca PZPR i NSJP*, doc. dr Zbigniew Leszczyński — *Wspólna walka komunistów polskich i niemieckich. Źródła sojuszu PZPR-SED i PRL-NRD*; dr Józef Fischer

— *Współpraca i wkład PRL i NRD na rzecz bezpieczeństwa i utrwalenia pokoju w Europie w latach 1970—1975*; mgr Grażyna Czuchrowska-Witwicka — *Przesłanki współpracy kulturalnej między Polską a NRD w okresie do 1952 roku*.

Ze strony NRD zaprezentowano następujące referaty: prof. dr Heinrich Gemkow — *Tradycje wspólnej walki polskiego i niemieckiego ruchu robotniczego*; doc. dr Reinhold Jeske — *Współpraca gospodarcza NRD i PRL w latach 1949—1955*; doc. dr Eva Seeber — *Problematyka przeobrażeń społecznych we Wschodnich Niemczech w latach 1945—1949 w świetle prasy PPR*; doc. dr Diemuth Löttsch — *Wspólna walka obu krajów z siłami imperialistycznymi*.

W drugim dniu obrad uczestnicy sesji spotkali się na posiedzeniu komisji bilateralnej w celu opracowania programu dalszej współpracy polskich i niemieckich historyków.

28 czerwca uroczyście podpisano protokół dotyczący wyników spotkania oraz porozumienia o dalszej współpracy Komisji Historyków Polski i NRD. Podpisy pod tekstem porozumienia złożyli przewodniczący Komisji: prof. dr Marian Biskup i prof. dr Heinrich Schell. Tekst porozumienia określa szczegółowo formy i kierunki współpracy Komisji Historyków PRL i NRD.

Publikacja stanowi prezentację dorobku sesji, na który składają się teksty przedstawionych referatów. Pominięto referaty doc. dra D. Löttscha oraz mgr Grażyny Witwickiej-Czuchrowskiej, gdyż zostały one opublikowane w innych wydawnictwach.

Zielona Góra, listopad 1979

HIERONIM SZCZEGÓŁA